

UOHSX00H0722

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ROZHODNUTÍ

Spisová značka: ÚOHS-S0298/2020/KD
Číslo jednací: ÚOHS-46397/2022/871

Brno 22. 12. 2022

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení sp. zn. ÚOHS-S0298/2020/KD, zahájeném dne 31. 7. 2020 z moci úřední dle § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a dle § 21 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů a/nebo čl. 101 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie, jehož účastníkem je společnost

Šicí technika Brother s.r.o., se sídlem Prostějov, Svatoplukova 47, č.p. 4329, IČO 41605446, zastoupená na základě plné moci ze dne 3. 8. 2020 Mgr. Martinem Greplem, advokátem, se sídlem Sokolská 586/7, 779 00 Olomouc,

vydává v souladu s § 67 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů toto

ROZHODNUTÍ:

I.

Účastník řízení, společnost **Šicí technika Brother s.r.o.**, se sídlem Prostějov, Svatoplukova 47, č.p. 4329, IČO 41605446, jako soutěžitel tím, že

v období od 5. 9. 2016 do 25. 9. 2018 stanovoval pro prodej konečným spotřebitelům minimální nebo pevné maloobchodní ceny jím dodávané šicí techniky pro domácnosti a jejího příslušenství, kontroloval dodržování těchto cen odběrateli, vyzýval odběratele prostřednictvím e-mailů k navýšení cen na jím stanovenou úroveň a informoval je prostřednictvím e-mailů o tom, že v případě nedodržování cen je připraven přijmout sankční opatření, případně že k aplikaci takových opatření již přistoupil, přičemž odběratelé na tyto výzvy účastníka řízení v uvedeném období přistupovali,

uzavíral a plnil se svými odběrateli zakázané dohody o přímém určení cen pro další prodej, jejichž cílem bylo narušení hospodářské soutěže a k jejímuž narušení došlo na trzích i) šicí techniky pro domácnosti a jejího příslušenství na území České republiky a ii) šicí techniky pro domácnosti a jejího příslušenství na území Slovenské republiky, přičemž tyto dohody byly způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy Evropské unie,

čímž porušil v období od 5. 9. 2016 do 25. 9. 2018 zákaz stanovený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb.,

a tím se dopustil přestupku dle § 22a odst. 1 písm. b) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb. **a současně porušil zákaz stanovený v čl. 101 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie.**

II.

Podle § 7 odst. 1 ve spojení s § 21h odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb. se účastníku řízení, společnosti Šicí technika Brother s.r.o., se sídlem Prostějov, Svatoplukova 47, č.p. 4329, IČO 41605446, **do budoucna zakazuje plnění dohod popsaných ve výroku I. tohoto rozhodnutí.**

III.

Dle § 22a odst. 2 ve spojení s § 21h odst. 5 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb. se účastníku řízení, společnosti Šicí technika Brother s.r.o., se sídlem Prostějov, Svatoplukova 47, č.p. 4329, IČO 41605446, za přestupek dle § 22a odst. 1 písm. b) téhož zákona a za porušení čl. 101 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie popsané ve výroku I. tohoto rozhodnutí **ukládá pokuta v celkové výši**

1 134 000 Kč (slovy: jeden milion sto třicet čtyři tisíc korun českých).

Uložená pokuta je splatná do 90 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

IV.

Dle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění zákona č. 261/2021 Sb., v návaznosti na § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů se účastníku řízení, společnosti Šicí technika Brother s.r.o., se sídlem Prostějov, Svatoplukova 47, č.p. 4329, IČO 41605446, **ukládá povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou**

3 500 Kč (slovy: tři tisíce pět set korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

ODŮVODNĚNÍ

I. Zahájení a dosavadní průběh správního řízení

1. Z Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (dále též „**Úřad**“) provedeného předběžného šetření vyplynuly důvodné indicie, že společnost Šicí technika Brother s.r.o., se sídlem Prostějov, Svatoplukova 47, č.p. 4329, IČO 41605446 (dále též „**Brother**“), se svými odběrateli sjednává pro další prodej šicích strojů a příslušenství protisoutěžní cenové dohody. Důvodné podezření plynulo z informací a podkladů obdržených od podavatele podnětu¹ a od společnosti TEXCENTRUM, spol. s r. o., IČO 42634334, dále z dokumentů vztahujících se k prošetřovanému jednání společnosti Brother převzatých během šetření na místě provedených dne 24. 6. 2020 v obchodních prostorách společnosti Brother² a dne 30. 6. 2020 v obchodních prostorách společnosti STRIMA CZECH s.r.o., IČO 26313685 (dále též „**STRIMA CZECH**“),³ a konečně i z cenového srovnání provedeného Úřadem u vybraného zboží dodávaného společnostmi Brother.
2. Proto Úřad dne 31. 7. 2020 zahájil se společností Brother správní řízení sp.zn. ÚOHS-S0298/2020/KD pro možné porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů (dále též „**zákon**“) a/nebo čl. 101 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále též „**SFEU**“). Možné porušení zákona a/nebo SFEU spatřoval Úřad v uzavírání a plnění zakázaných dohod o přímém nebo nepřímém určení cen šicích strojů a příslušenství pro další prodej sjednávaných mezi společnostmi Brother a jejími odběrateli od roku 2016. Cílem nebo výsledkem uvedeného jednání společnosti Brother mohlo být narušení hospodářské soutěže v oblasti šicích strojů a příslušenství a toto jednání mohlo být rovněž způsobilé ovlivnit v uvedené oblasti obchod mezi členskými státy Evropské unie (dále též „**EU**“).⁴

¹ Podnět byl veden pod sp. zn. ÚOHS-P0420/2018/KD.

² Viz dokument s pořadovým č. 16 spisu.

³ Viz dokument s pořadovým č. 22 spisu a jeho příloha č. 10.

⁴ Viz dokument s pořadovým č. 21 spisu.

3. Dne 28. 6. 2021 vyzval Úřad společnost Brother⁵, aby sdělila, zda má zájem o využití procedury narovnání.⁶ Po souhlasu ze strany společnosti Brother⁷ Úřad tuto proceduru zahájil⁸ a po ústních jednáních konaných ve věci⁹ společnost Brother vyjádřila dne 20. 9. 2022 zájem v této proceduře pokračovat¹⁰.
4. Dne 8. 11. 2022 vydal Úřad sdělení výhrad k možnému narušení hospodářské soutěže společností Brother uzavřením zakázaných dohod.¹¹
5. Dne 21. 11. 2022 společnost Brother sdělila, že uznává svou odpovědnost za přestupek, jehož skutkové a právní hodnocení bylo uvedeno ve sdělení výhrad.¹²
6. Vzhledem ke splnění všech podmínek vydává Úřad v rámci procedury narovnání toto stručné rozhodnutí ve věci.

II. Charakteristika soutěžitele

7. Společnost Brother je obchodní společností zapsanou do obchodního rejstříku dne 30. 9. 1991. Předmětem jejího podnikání je výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona a výroba, instalace, opravy elektrických strojů a přístrojů, elektronických a telekomunikačních zařízení.
8. Společníky společnosti Brother jsou od 2. 7. 2019 Bc. Roman Brzuska a Mgr. Lenka Brzusková, kteří se na jejím základním kapitálu podílí každý z 50 %. Předtím byla společnost Brother od 2. 5. 2018 vlastněna společností ONESOFT s. r. o., IČO 28304152,¹³ a v předešlém období od 7. 4. 2005 byli jejími společníky Ing. František Šubert a Ing. Alena Voždová, kteří se na jejím základním kapitálu podíleli každý z 50 % a kteří byli současně v tomto období jejími jednateli. Od 1. 5. 2018 jsou jednateli společnosti Brother Bc. Roman Brzuska a Mgr. Lenka Brzusková.
9. Společnost Brother se zabývá mj. velkoobchodním i maloobchodním prodejem domácích šicích a vyšívacích strojů včetně příslušenství (dále též „dotčené zboží“), a to na území České republiky (dále též „ČR“) a Slovenské republiky (dále též „SR“).¹⁴ Je distributorem šicích strojů a příslušenství značky Brother a Merrylock. Provozuje internetové obchody¹⁵ a kamennou prodejnu v Prostějově. Dodává také průmyslové šicí stroje, a to přímo svým dlouhodobým odběratelům z řad velkých výrobních závodů.
10. Společnost Brother naplňuje definici soutěžitele ve smyslu § 2 odst. 1 zákona.

⁵ Viz dokument s pořadovým č. 60 spisu.

⁶ Její postup je upraven v dokumentu nazvaném *Oznámení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže o proceduře směřující k urychlení průběhu správního řízení využitím institutu žádosti o snížení pokuty dle § 22ba odst. 2 zákona.*

⁷ Viz dokument s pořadovým č. 61 spisu.

⁸ Viz dokument s pořadovým č. 62 spisu.

⁹ Viz dokumenty s pořadovými č. 63 a 70 spisu.

¹⁰ Viz dokument s pořadovým č. 73 spisu.

¹¹ Viz dokument s pořadovým č. 77 spisu.

¹² Viz dokument s pořadovým č. 78 spisu.

¹³ V období od 8. 4. 2016 do zániku společnosti byli jejími společníky Bc. Roman Brzuska a Mgr. Lenka Brzusková, kteří se na jejím základním kapitálu podíleli každý z 50 %. Společnost byla zrušena bez likvidace fúzí sloučením se společností Brother, na níž jako na nástupnickou společnost přešlo jmění zanikající společnosti ONESOFT s.r.o. Rozhodný den fúze je 1. 5. 2019.

¹⁴ Vývoz do zahraničí mimo území SR je marginální v řádu několika tisícikorun. Viz dokument s pořadovým č. 32 spisu, str. 3.

¹⁵ Na webových adresách www.eshop.brother-czech.cz a www.nej-sici-stroje.cz.

III. Zjištěné skutečnosti

11. Soutěžitel Brother dodával svým odběratelům dotčené zboží převážně na základě jejich telefonických nebo e-mailových objednávek, případně na základě uzavřených smluv.¹⁶
12. E-mailové zprávy zajištěné na místních šetřeních provedených v obchodních prostorách soutěžitelů Brother, STRIMA CZECH a OK business, s.r.o., IČO 26908280 (dále též „OK business“)¹⁷, zachycují komunikaci soutěžitele Brother s jeho odběrateli, kteří působili v oblasti maloobchodního prodeje šicí techniky na území ČR i SR, a také interní komunikaci soutěžitele Brother.¹⁸
13. E-mailem ze dne 5. 9. 2016 požádal soutěžitel Brother své odběratele o provedení kontroly na jejich e-shopech a upravení akcí a akčních cen u šicích strojů. Doplnil, že někteří z nich mají stále ještě akční slevy a dárky, které probíhaly během prázdninových měsíců. Na závěr všem poděkoval za dodržování doporučených prodejních cen. Dne 12. 9. 2016 na tento e-mail jeden z odběratelů odpověděl, že „je půlka měsíce a většina prodejců to stále nenarovnal“, a dokonce někteří akce stáhli, když skončily, a zase je vrátili, když viděli, že to někteří jiní konkrétní odběratelé nedodrží. Dále tento odběratel uvedl, že s ohledem na tyto skutečnosti také on jeden víkend „stáhl ceny zpátky“, avšak po e-mailu soutěžitele Brother ze dne 5. 9. 2016 ceny „hned vrátil“. Doplnil však, že „pokud teď nebudete tvrdit, tak ti grázlíci si zvyknou, že tohle můžou dělat a vánoce budou víc kde.“¹⁹
14. Soutěžitel Brother informoval e-mailem ze dne 5. 12. 2016 svého odběratele o tom, že dostává od dealerů stížnosti na jeho e-shop, kde jsou u všech domácích strojů Brother bannery s dárkem za 500 Kč, a pokračoval konstatováním, že „pokud by to takto ve velkém udělal jiný dealer, tak pro to máme opatření. To opomím cenu o pár korun nižší kvůli Heuráce.“ Odběratel se hájil tím, že jiný konkrétní odběratel rozdával „neuvěřitelné množství nesmyslů a ještě podrážel cenu. Nikdo to neřešil, nikdo s tím nic nedělal a my jsme museli udělat opatření“. Dále uvedl, že „co se týče Heureky, nikde nemáme nejnižší cenu, všude jsme max. 2... 3, 5... 8... I přes tento tlak jsme nikde nešli na nejnižší cenu“, jako to dělají někteří jiní konkrétní prodejci. Rovněž přislíbil, že pokud mu soutěžitel Brother zaručí, že jiný konkrétní prodejce stáhne do 48 hodin všechny dárky, okamžitě tyto dárky i on stáhne.²⁰
15. E-mailem ze dne 29. 6. 2018 zaslal soutěžitel Brother odběratelům „podklady pro akce na měsíc červenec 2018“ s tím, že „v platnosti zůstávají všechny akce z měsíce června 2018 včetně bannerů“. Dále je požádal o opravu dárku u konkrétního stroje a upozornil na novou akci na jiný konkrétní stroj s výraznou slevou. Rovněž je upozornil na to, že jiné dva konkrétní stroje „se prodávají za ceny, které jsou uvedené v tabulce“. U těchto strojů byly v tabulce uvedeny pouze ceny označené jako „PC“. K e-mailu byla přiložena (i) zmíněná tabulka akční nabídky šicích strojů

¹⁶ Rámcové dealerské smlouvy navrhované soutěžitelem Brother či předkládané mu jeho většími odběrateli jako navrhovateli.

¹⁷ Šetření na místě v obchodních prostorách společnosti OK business bylo provedeno dne 4. 8. 2020, tedy až po zahájení správního řízení. Viz dokument s pořadovým č. 26 spisu a jeho příloha č. 5.

¹⁸ Text v uvozovkách níže v této kapitole představuje přímé citace z e-mailové komunikace včetně případných pravopisných nepřesností.

¹⁹ Viz příloha B8.pdf dokumentu s pořadovým č. 16 spisu.

²⁰ Viz příloha B4.pdf dokumentu s pořadovým č. 16 spisu.

Brother na červenec 2018 s uvedením nákupních a prodejních cen a dárků zdarma a (ii) bannery s akčními cenami a dárky zdarma pro umístění na e-shopy odběratelů.²¹

16. Soutěžitel Brother požádal e-mailem ze dne 2. 7. 2018 svého odběratele o kontrolu cen v EUR u uvedeného dotčeného zboží. V příloze mu zaslal doporučený ceník v EUR a upozornil na to, že „na Slovensku platí doporučené ceny i u modelů, které jsou v ČR ve slevové akci“. Odběratel mu následující den odpověděl, že „by to mělo být opraveno, pokud by byla někde chyba, omlouváme se, ale není záměrná“ s tím, že „někdy zlobí zaokrouhlení“.²²
17. Dne 23. 7. 2018 zaslal odběratel soutěžiteli Brother e-mail s předmětem „FW: Kontrola cen Heureka - Brother“, v němž o přehledu cen vybraného dotčeného zboží značky Brother na internetovém srovnávači heureka.cz referuje jako o „frustrujícím“. Z následné interní komunikace soutěžitele Brother v této věci vyplývá, že udržet odběratele „na korunu“ nelze, avšak když budou pomínuty „ty 1-2 korunové rozdíly“, situace se z jeho pohledu zlepšuje, a dále že dva konkrétní odběratelé „uhnou každou chvíli někde, ale jsou pod dozorem“.²³
18. E-mailem ze dne 21. 9. 2018 požádal odběratel soutěžitele Brother o informaci, „jak je to s cenou na Brother“, a doplnil, že jednoho konkrétního odběratele uvedeného v e-mailové zprávě „neřeší“. Soutěžitel Brother na to odběrateli odpověděl, že dva jiní konkrétní odběratelé, které specifikoval, jsou „totéž, do úpravy cen mají stopku“.²⁴
19. Soutěžitel Brother informoval odběratele e-mailem ze dne 25. 9. 2018 o nabídce akcí na šicí a vyšívací stroje Brother a Merrylock s tím, že tyto akce jsou v platnosti od 1. 10. 2018, a současně požádal k tomuto datu o zrušení akcí platných pro září 2018. K e-mailu byla přiložena (i) tabulka akční nabídky šicích strojů Brother na říjen 2018 s uvedením nákupních a prodejních cen, dárků zdarma a zrušených akcí a (ii) bannery s akčními cenami a dárky zdarma pro umístění na e-shopy provozované odběrateli, na něž byl v e-mailu i připojen odkaz pro stažení ve dvou velikostech.²⁵

Shrnutí zjištěných skutečností týkajících se posuzovaného jednání

20. Soutěžitel Brother od září 2016 zasílal svým odběratelům – maloobchodním prodejcům působícím v ČR i SR – e-maily, v nichž požadoval, aby dotčené zboží neprodávali za nižší než jím stanovené ceny, byť tyto ceny případně označoval v e-mailech a v přiložených cenících za doporučené. Prostřednictvím e-mailů také odběratele informoval o úpravě prodejních cen z jeho strany a nabízení dotčeného zboží za nižší než jím stanovené ceny jim vytýkal. Rozdíly v řádu korun mezi jím stanovenými a odběrateli inzerovanými cenami nicméně toleroval. Soutěžitel Brother dále v e-mailech rozesílaných odběratelům stanovoval měsíční „akční“ maloobchodní cenu (dále též „**MOC**“) vybraného dotčeného zboží, včetně konkrétních dárků k dotčenému zboží, a přikládal do nich bannery s informacemi o těchto akcích určené k umístění na e-shop odběratelů; na ukončení měsíčních akcí a akčních cen odběratele upozorňoval, příp. je i žádal o provedení kontroly na jejich e-shopech a upravení akcí a akčních cen. Ceny svých odběratelů, za které nabízeli dotčené zboží, sledoval a kontroloval. Některé odběratele informoval o tom, že v případě nedodržování cen je

²¹ Viz příloha B10.pdf dokumentu s pořadovým č. 16 spisu.

²² Viz příloha D3.pdf dokumentu s pořadovým č. 22 spisu.

²³ Viz příloha B1.pdf dokumentu s pořadovým č. 16 spisu.

²⁴ Viz příloha D9.pdf dokumentu s pořadovým č. 22 spisu.

²⁵ Viz příloha B11.pdf dokumentu s pořadovým č. 16 spisu.

připraven vůči takovým odběratelům přijmout opatření, resp. že již přistoupil k pozastavení dodávek zboží.

21. Odběratelé na shora popsané výzvy soutěžitele Brother přistupovali, tj. upravovali MOC na svých e-shopech v souladu s jeho požadavky, a to jak v Kč, tak v EUR.

IV. Vymezení relevantních trhů

22. Z hlediska posouzení dané věci a podmínek řádného fungování hospodářské soutěže ve smyslu soutěžního práva je potřebné vymezit relevantní trh, na kterém se projevují účinky jednání soutěžitele Brother. Relevantním trhem se v souladu s § 2 odst. 2 zákona rozumí trh zboží²⁶, které je z hlediska jeho charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území. Relevantní trh je tedy třeba vymezit především z hlediska věcného a geografického, přičemž jeho definice v zásadě vychází z analýzy poptávkové a nabídkové substituce. Při vymezení relevantního trhu je třeba vyjít z výchozího produktu zasaženého posuzovaným jednáním, jímž je soutěžitelem Brother nabízená šicí technika pro domácnosti včetně příslušenství²⁷, která je dodávána konečným spotřebitelům přímo nebo nepřímo prostřednictvím jeho odběratelů.
23. Úřad pro vymezení relevantního trhu na tomto místě podotýká, že jeho účel musí být odvozen od typu přestupku, jenž je v daném správním řízení stíhán. V případě cílových dohod je situace odlišná od dohod výsledkových, neboť účelem cílových dohod je právě narušení hospodářské soutěže, pročež nezanedbatelný dopad na soutěž nemusí být prokazován, neboť je u cílových dohod imanentní. Pak jsou samozřejmě také nároky na přesnost vymezení relevantního trhu nižší, protože jeho význam spočívá primárně v uchopení ekonomického a právního kontextu zakázané dohody. K tomuto dlouhodobě potvrzovanému závěru přitom dospěly nejen tuzemské soudy, ale také soudy unijní.²⁸

IV.1 Věcné a geografické vymezení relevantních trhů

24. V rámci úvah o vymezení relevantních trhů Úřad vycházel zejména z podkladů a informací poskytnutých společnostmi Brother, STRIMA CZECH a OK business (dále též „**oslovené společnosti**“).²⁹
25. Nejbližším substitutem šicí techniky jsou nemechanizované šicí potřeby, a to především ruční jehly. Některé typy stehů, které je možné provést pomocí ruční jehly, dosud nebyly mechanizovány. Efektivita a produktivita práce dosažená pomocí šicí techniky je oproti ručním jehlám násobně

²⁶ Legislativní zkratka *zboží* je konkretizována v § 1 odst. 1 zákona a rozumí se jí výrobky a služby.

²⁷ Pro šicí techniku je běžně užíván výraz „šicí stroje“, který v tomto významu zahrnuje i coverlocky a overlocky, v některých případech i vyšívací stroje. Úřad užívá pojem „šicí stroj“ pouze v jeho užším významu.

²⁸ Např. rozsudek Krajského soudu v Brně (dále též „**KS**“) č. j. 62 Af75/2010-318 ze dne 23. 2. 2012 ve věci cenového kartelu na trhu barevných obrazovek, str. 35 („Pokud žalovaný dovodil, že dohoda je zakázanou pro svůj protisoutěžní cíl, má úvaha v tom směru, že v takovém případě je standard přesného vymezení relevantního trhu nižší než v případě dohod zakázaných pro svůj protisoutěžní účinek, v napadeném rozhodnutí svého místa.“) nebo rozsudek ze dne 28. 6. 2016, *Telefónica proti Evropské komisi*, T-216/13, ECLI:EU:T:2016:369, odst. 214 („V rámci čl. 101 odst. 1 SFEU předchozí vymezení relevantního trhu není nutné v případě, že samotná sporná dohoda má protisoutěžní účel, tedy pokud Komise mohla správně dojít k závěru, bez předchozího vymezení trhu, že dotčená dohoda narušuje hospodářskou soutěž a může citelně ovlivnit obchod mezi členskými státy.“).

²⁹ Viz dokumenty s pořadovými č. 31, 32 a 34 spisu včetně jejich příloh.

vyšší. Ruční jehly je možné na maloobchodní úrovni pořídit za ceny v řádu jednotek až desítek Kč, zatímco šicí technika je prodávána za ceny v řádech tisíců až desetitisíců Kč (v případě průmyslových šicích strojů může cena dosahovat i vyšších částek). Úřad neshledal, že by vzhledem k uvedenému odlišnostem z hlediska charakteristiky, ceny a zamýšleného použití byly nemechanizované šicí potřeby společně s šicí technikou součástí stejného relevantního trhu.

26. Základním rozlišením šicí techniky je diferenciací na průmyslové stroje a stroje pro domácnosti. U distribuce průmyslové šicí techniky lze oproti distribuci domácí šicí techniky pozorovat následující odlišnosti: i) každá z uvedených skupin strojů je zaměřena na odlišný sektor zákazníků, ii) liší se způsob distribuce, kdy u strojů pro domácnosti je sice běžně poskytován prodejní a poprodejní servis, spočívající např. v předvedení stroje nebo poskytování služby opravy, u distribuce průmyslových strojů je však nezbytná znalost sestavení stroje a přizpůsobení stroje dle potřeb zákazníka, s čímž souvisí i variabilní cena stroje, a iii) pouze menší část soutěžitelů zabývajících se distribucí strojů pro domácnosti se zabývá i distribucí průmyslové šicí techniky. Na základě uvedených skutečností Úřad dovodil, že šicí technika pro domácnosti a průmyslová šicí technika nejsou součástí stejného relevantního trhu. Jelikož se dle podkladů založených ve spisu jednání soutěžitele Brother netýkalo průmyslové šicí techniky, Úřad se již dále vymezením relevantního trhu zahrnujícího průmyslovou šicí techniku nezabýval.
27. Šicí technika pro domácnosti zahrnuje šicí stroje, vyšívací stroje, overlocky a coverlocky, a to jak mechanické, tak i elektronické. Šicí stroje jsou základním typem stroje určeným ke spojování látek nebo jiných materiálů pomocí nití. Většinou nabízí několik typů stehů či nastavení délky stehu. Vyšívací stroje pracují na obdobném principu jako šicí stroje, ale jejich účelem je zdobení podkladového textilního či obdobného materiálu. Vyšívací stroje jsou specifické tím, že vyžadují množství příslušenství k řádnému užívání stroje. Overlock, občas nazývaný také obnitkovací stroj, je specializovaným strojem vybaveným minimálně dvěma jehlami, více než třemi nitěmi a nožem. Overlock je především určený k zakončení a začištění okraje pružných textilií. Coverlock je typ stroje pro zakončení oděvů tzv. krycím stehem používaným např. u spodních lemů triček. Rozdíl mezi mechanickými a elektrickými stroji spočívá v tom, že mechanické stroje jsou ovládány mechanickými kolečky, knoflíky a posuvnými jezdcí a jedná se převážně o levnější a jednodušší stroje. Elektrická šicí technika patří k sofistikovanějším a dražším strojům. Ovládací prvky přenášejí informaci prostřednictvím nainstalovaného software a často jsou vybaveny displejem.
28. Účel použití jednotlivých typů strojů šicí techniky i přesto, že všechny jsou určeny k úpravě látek a obdobných materiálů, není zcela shodný a jejich užití je spíše navzájem komplementární. Existují však i stroje, které zastávají více funkcí (např. kombinaci coverlocku a overlocku).
29. Oslovené společnosti nezastávaly v pohledu na odlišnosti při distribuci jednotlivých druhů šicí techniky veskrze jednotný názor. Z odpovědí však vyplynulo, že s rostoucí cenou stroje a složitostí ovládnutí roste i zájem o předvedení stroje a potažmo koupi v kamenné prodejně. Pro distributora je podstatné, aby dokázal poskytnout poradenství ke každému prodávávanému stroji. Na druhou stranu z Úřadem provedeného cenového srovnání vyplynulo, že se maloobchodní prodejci neorientují na jednu kategorii šicí techniky, ale většinou mají ve svém portfoliu více typů strojů často různých značek.
30. Na základě zjištěných informací by bylo možné relevantní trh z hlediska produktového segmentovat dle jednotlivých kategorií šicí techniky pro domácnosti, tj. šicí stroje, vyšívací stroje,

coverlocky a overlocky, neboť tyto jednotlivé skupiny šicích strojů nejsou z hlediska užití zcela přímými substituty, ale spíše se doplňují.

31. Úřad však přihlédl k dalším shromážděným podkladům a informacím relevantním v dané věci, z nichž je evidentní, že na takto případně segmentovaných (sub)tržích šicí techniky pro domácnosti jsou struktura a soutěžní podmínky na nabídkových stranách obdobné, tj. působí na nich stejní soutěžitelé, kteří prodávají produkty stejných výrobců, a mezi distribucemi jednotlivých typů šicí techniky pro domácnosti neexistují zásadní rozdíly. Dále je zřejmé, že jednotlivé produkty (druhy šicí techniky) cílí na obdobnou skupinu spotřebitelů, přičemž existují i stroje, které kombinují specializaci z více skupin šicí techniky.
32. Dle oslovených společností hraje z pohledu zákazníka významnou roli zejména dostupnost příslušenství a náhradních dílů (případně možnost servisu) k pořizovanému stroji. V rámci distribuce je důležité disponovat kvalifikovaným personálem, který dokáže doporučit správné příslušenství ke konkrétnímu modelu stroje. Z uvedených důvodů Úřad nevymezil příslušenství (mezi které řadí i náhradní díly) jako samostatný trh, ale považuje jej za součást relevantního trhu primárního produktu, tj. šicí techniky pro domácnosti.
33. Se zohledněním všech výše uvedených skutečností vymezil Úřad relevantní trh z produktového hlediska jako **trh šicí techniky pro domácnosti a jejího příslušenství**.³⁰ Úřad nevyklučuje možné podrobnější členění tohoto výrobního trhu, avšak pro účely nyní vedeného správního řízení nepovažuje další segmentaci za potřebnou; jakkoli úžeji vymezený výrobní trh by totiž neměl vliv na posouzení protisoutěžního charakteru jednání soutěžitele Brother, jelikož toto jednání naplňuje znaky cílových dohod.
34. Pokud jde o možné bariéry pro přeshraniční obchod s šicí technikou pro domácnosti, informace od oslovených společností se liší. Některé uvedly, že takové bariéry pro spotřebitele ani distributory neexistují, zatímco dle dalších z nich neexistují pouze mezi ČR a SR; konkrétně byly identifikovány překážky pro zahraniční obchod mimo území ČR a SR jak z pohledu konečného spotřebitele, tak i z pohledu distributora, jako např. nedostupnost jazykových mutací strojů a návodů k nim.
35. Na stranu druhou všechny oslovené společnosti zdůrazňovaly, vzhledem k charakteru dodávaného dotčeného zboží, potřebu konečných spotřebitelů získat proškolení pro obsluhu většiny skupin šicí techniky pro domácnosti, stejně jako vyzdvihovaly nutnost zajistit pro konečné spotřebitele dostatečné další předprodejní i poprodejní služby, včetně servisů či pořádání kurzů šití. Jedna z oslovených společností tyto doprovodné služby dokonce označila za klíčové.
36. Pro vymezení šíře relevantního trhu z geografického hlediska je tedy rozhodujícím faktorem právě zjištěný význam služeb nezbytně souvisejících s maloobchodním prodejem šicí techniky pro domácnosti, který na území ČR probíhá za dostatečně homogenních podmínek. Byť je Úřadu zřejmé, že tyto služby nemusí být spotřebiteli poskytnuty přímo prodejcem stroje šicí techniky, např. dle vyjádření společnosti STRIMA CZECH se tak v mnoha případech děje. Lze tak jen těžko předpokládat, že by koneční spotřebitelé absolvovali cestu mimo území ČR pouze za účelem předvedení stroje šicí techniky, absolvování kurzu šití či poradenství s obsluhou stroje, i kdyby byla cena pořizovaného stroje v zahraničí nižší (tomuto závěru odpovídá i samotná existence husté sítě prodejců v ČR a SR).

³⁰ Trh zahrnuje i náhradní díly k šicí technice pro domácnosti.

37. Úřad zohlednil shora uvedené skutečnosti a vymezil z hlediska geografického relevantní trh šicí techniky pro domácnosti jako dvě samostatná území, a to **území ČR** a **území SR**, neboť na těchto jednotlivých územích probíhá vztah nabídky a poptávky za dostatečně homogenních podmínek, současně však odlišných od podmínek panujících v místech mimo tato území.
38. Na základě výše uvedeného vymezil Úřad pro účely tohoto správního řízení dva relevantní trhy, a to 1) **trh šicí techniky pro domácnosti a jejího příslušenství v ČR** (dále též „RT ČR“) a 2) **trh šicí techniky pro domácnosti a jejího příslušenství v SR** (dále též „RT SR“).

IV.2 Postavení soutěžitele Brother

39. Vzhledem k tomu, že v ČR ani SR neprobíhá výroba šicí techniky, vyšel Úřad při stanovování celkových objemů relevantních trhů (jakožto výchozích hodnot pro stanovení tržních podílů) z hodnoty dovozu šicí techniky pro domácnosti a příslušenství k šicí technice do jednotlivých zemí. Na základě Úřadem provedených výpočtů celkových objemů relevantních trhů založených na statistických datech vykazovaných příslušnými národními i unijními institucemi a údajů o tržbách poskytnutých soutěžitelem Brother³¹ lze určit jeho tržní podíly, které na RT ČR i RT SR dosahovaly v jednotlivých letech 2016–2018 jednotek procent nepřesahujících 5 %.

V. Právní posouzení

V.1 Použitá znění právních norem

40. Protiprávnost určitého jednání se posuzuje dle právní normy platné v době spáchání přestupku, není-li pozdější právní úprava pro pachatele příznivější. Za dobu spáchání přestupku se považuje okamžik jeho dokonání, u pokračujících přestupků poslední útok, neboť teprve tehdy je uskutečněno jednání, které je předmětem právního posouzení.³²
41. V posuzovaném případě došlo k dokonání přestupku dne 25. 9. 2018 (viz dále). Na hmotněprávní posouzení jednání společnosti Brother se tedy uplatní zákon ve znění zákona č. 262/2017 Sb., který nabyl účinnosti dne 1. 9. 2017, neboť pozdější právní úprava není z hlediska posouzení správněprávní odpovědnosti a sankce pro společnost Brother příznivější.³³ V otázkách neupravených tímto zákonem se postupuje s výjimkou ustanovení vyloučených v rámci § 22b odst. 8 zákona dle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále též „**přestupkový zákon**“), ve znění účinném do 30. 11. 2018.³⁴ Z hlediska procesního postupuje Úřad

³¹ Veškerá ve věci shromážděná relevantní data, veřejně dostupná či sdělená oslovenými společnostmi, a následný postup výpočtu objemů relevantních trhů a tržních podílů soutěžitele Brother je zachycen ve spisu; viz dokument s pořadovým č. 76 spisu.

³² Srov. § 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a např. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „**NSS**“) sp. zn. 8 Afs 17/2007 ze dne 23. 10. 2008 ve věci ČEZ, str. 9.

³³ Zákon byl s účinností ode dne 1. 2. 2022 novelizován zákonem č. 261/2021 Sb. (dále též „**novela 261/2021**“) a zákonem č. 417/2021 Sb. (dále též „**novela 417/2021**“). Novelou 261/2021 byl zrušen § 21i zákona, který upravoval využívání údajů z informačních systémů veřejné správy ze strany Úřadu. Pokud jde o novelu 417/2021, ta přinesla změnu právní úpravy spočívající v tzv. přetržení skutku (pokračuje-li obviněný v jednání, pro které je s ním zahájeno řízení o pokračujícím, trvajícím nebo hromadném přestupku spočívajícím v narušení hospodářské soutěže, i po zahájení tohoto řízení, považuje se toto jednání až do sdělení výhrad za jeden skutek). Příznivější právní úpravu pro společnost Brother nepředstavuje ani změna obsažená v čl. V bodu 1 této novely, která upravuje ustanovení zákona o použití zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, na postup Úřadu, jelikož jsou jí vyloučena obsahově shodná ustanovení tohoto zákona jako doposud.

³⁴ Po spáchání přestupku nabyly účinnosti nejprve dvě novely přestupkového zákona, a to zákony č. 173/2018 Sb. a č. 285/2018 Sb. Úřad po posouzení veškerých aspektů a pro společnost Brother výhodnosti znění uvedených novelizací

dle zákona ve znění novely 261/2021, přestupkového zákona ve znění novely 261/2021 a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „**správní řád**“).

V.2 Zákonná a judikатурní východiska

42. Zákon v § 1 upravuje ochranu hospodářské soutěže na trhu výrobků a služeb proti jejímu vyloučení, omezení, jinému narušení nebo ohrožení mj. dohodami soutěžitelů (§ 3 odst. 1 zákona). Dle § 2 odst. 1 zákona se soutěžiteli rozumí fyzické a právnické osoby, jejich sdružení, sdružení těchto sdružení a jiné formy seskupování, a to i v případě, že tato sdružení a seskupení nejsou právními osobami, pokud se účastní hospodářské soutěže nebo ji mohou svou činností ovlivňovat, i když nejsou podnikateli.
43. Dle § 21a odst. 3 zákona může Úřad v řízení o dohodách narušujících hospodářskou soutěž následkem kumulativního účinku vertikálních dohod uzavřených pro distribuci stejného, srovnatelného nebo zaměnitelného zboží, kdy jednou ze stran těchto dohod je vždy tentýž soutěžitel, který jejich uzavření jiným soutěžitelům navrhuje, omezit okruh účastníků jen na tohoto soutěžitele.
44. Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. 12. 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy o založení Evropského společenství³⁵ (dále též „**nařízení 1/2003**“) upravuje aplikaci čl. 101 včetně jejího přenosu na národní soutěžní úřady členských států. Podle čl. 5 nařízení 1/2003 může Úřad za účelem použití čl. 101 SFEU požadovat ukončení protiprávního jednání, nařizovat předběžná opatření, přijímat závazky nebo ukládat pokuty, penále nebo jiné sankce stanovené vnitrostátními právními předpisy. Uvedené bylo promítnuto do § 20a odst. 1 zákona. Podle § 1 odst. 4 zákona se zákon použije obdobně i na řízení ve věcech soutěžitelů, jejichž jednání by mohlo mít vliv na obchod mezi členskými státy EU podle čl. 101 SFEU. Jestliže Úřad zahájí řízení o porušení čl. 101 SFEU, postupuje při vedení řízení a provádění šetření podle ustanovení hlavy VI zákona a při rozhodování podle ustanovení § 7 zákona (viz § 21h odst. 1 zákona).
45. Dle § 7 přestupkového zákona se pokračováním v přestupku rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku. Jednání pokračujícího charakteru se přitom posuzuje jako jediný skutek *de iure* (tj. bez ohledu na počet dílčích útoků v něm zahrnutých).

V.2.1 *Dohody dle § 3 odst. 1 zákona a čl. 101 odst. 1 SFEU*

46. Podle § 3 odst. 1 zákona jsou dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí jejich sdružení a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě (dále též „**dohody**“), jejichž cílem nebo výsledkem je narušení hospodářské soutěže, zakázané a neplatné, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad nepovolí prováděcím právním předpisem z tohoto zákazu výjimku.

přestupkového zákona dospěl k závěru, že při hmotněprávním posouzení protiprávního jednání není žádná z těchto novel příznivější. Dále nabyly účinnosti nálezy Ústavního soudu č. 54/2020 Sb. a č. 325/2020 Sb., které zrušily nejprve část a poté celé ustanovení § 112 odst. 2 přestupkového zákona, tj. přechodné ustanovení, které se týkalo použití pozdější právní úpravy zániku odpovědnosti za přestupek i na přestupky spáchané před účinností přestupkového zákona. Zákon však v § 23 obsahuje speciální úpravu týkající se zániku odpovědnosti za přestupek a obecná úprava tohoto institutu v přestupkovém zákoně (ani její změny) se proto na posouzení jednání společnosti Brother neaplikuje. Novely 261/2021 a 417/2021 nejsou z hlediska hmotněprávního posouzení jednání společnosti Brother relevantní.

³⁵ Nyní čl. 101 a 102 SFEU.

47. Dohodou v užším smyslu (dohodou *stricto sensu*) se rozumí jakékoli ujednání (konsensuální akt), z něhož vyplývá shoda projevů vůle dotčených soutěžitelů určitým způsobem v budoucnu jednat, a tedy omezit své vlastní soutěžní rozhodování a svobodu jednání.³⁶ U protisoutěžních dohod *stricto sensu* proto není pro jejich uzavření vyžadována konkrétní forma či jiné formální náležitosti vztahující se k projevení vůle účastníků dohody navenek.
48. Zakázané jsou především dohody výslovně uvedené v § 3 odst. 2 písm. a) až f) zákona, jako např. dohody o určení cen, o omezení nebo kontrole výroby, odbytu či o rozdělení trhu apod. Zákaz dohod dle zákona dopadá přitom jak na horizontální, tak i vertikální dohody soutěžitelů, kdy za horizontální dohody jsou dle § 5 odst. 1 zákona považovány dohody soutěžitelů, kteří působí na stejné úrovni trhu zboží, a za vertikální dohody dle odst. 2 téhož ustanovení zákona pak dohody uzavírané mezi soutěžiteli, kteří působí na různých úrovních trhu zboží.
49. Obdobně jako na národní úrovni je zákaz dohod upraven i na unijní úrovni v čl. 101 odst. 1 SFEU, dle kterého jsou s vnitřním trhem neslučitelné, a proto zakázané, veškeré dohody mezi podniky, rozhodnutí sdružení podniků a jednání ve vzájemné shodě, které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy EU a jejichž účelem nebo důsledkem je vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu, zejména ty, které přímo nebo nepřímo určují nákupní nebo prodejní ceny anebo jiné obchodní podmínky.
50. Zákon chrání hospodářskou soutěž nejen před faktickým narušením, ale i před potenciálním narušením. Z národní judikatury v případě výkladu zákazu dohod ve smyslu § 3 odst. 1 zákona plyne, že tyto dohody lze typově zařadit mezi přestupky ohrožovací, u nichž k naplnění skutkové stránky přestupku postačí reálné nebezpečí ohrožení zájmu chráněného zákonem (zákon je založen na principu potenciální soutěže). Potencialita narušení hospodářské soutěže se přitom vztahuje jak k protisoutěžnímu cíli dohod, tak k jejich protisoutěžnímu výsledku. Zakázané jsou tedy takové dohody, které mají za cíl narušení soutěže (aniž by takového cíle bylo třeba být jen částečně dosaženo), a dohody, které mají nebo mohou mít protisoutěžní následek (a to zásadně bez ohledu na to, zda byl takový následek stranami zamýšlen). Kritérii, na jejichž základě lze dovodit předpoklad protisoutěžního cíle, jsou přitom obsah a účel uzavřené dohody a hospodářské a právní souvislosti, za kterých k uzavření dohody došlo.³⁷ U dohod majících protisoutěžní cíl již ze své podstaty není zapotřebí pro naplnění materiální stránky přestupku zkoumat jejich skutečné účinky na trhu.³⁸
51. Rovněž na unijní úrovni dle judikatury Soudního dvora EU platí, že pokud existuje protisoutěžní cíl dohody spočívající v narušení, omezení či vyloučení hospodářské soutěže na vnitřním trhu, má taková dohoda vždy nezanedbatelný dopad na soutěž (tento dopad se presumuje). Pro účely uplatnění čl. 101 SFEU je proto u cílových dohod nadbytečné zkoumání konkrétních účinků dohody. V této souvislosti Soudní dvůr EU zdůraznil, že rozlišování mezi protisoutěžním cílem a výsledkem dohod vychází ze skutečnosti, že některé formy koluzí mezi podniky mohou být již ze své povahy považovány za škodlivé pro řádné fungování hospodářské soutěže. Soudní dvůr EU tedy učinil závěr, že dohoda, která může ovlivnit obchod mezi členskými státy EU a která má protisoutěžní cíl,

³⁶ Viz rozsudek NSS sp. zn. 1 Afs 78/2008 ze dne 25. 2. 2009 ve věci kartelové dohody o výměně informací, odst. 47.

³⁷ Srov. např. rozsudek NSS č. j. 5 Afs 3/2012-131 ze dne 20. 12. 2013 ve věci *Sokolovská uhelná, právní nástupce*, odst. 42.

³⁸ Srov. např. rozsudek KS č. j. 62 Af 67/2010-140 ze dne 15. 12. 2011 ve věci *Sokolovská uhelná, právní nástupce*, str. 24.

představuje svou povahou a nezávisle na jakémkoliv jejím skutečném účinku podstatné omezení hospodářské soutěže.³⁹

52. Při posuzování, zda dohody mezi soutěžiteli vykazují dostatečný stupeň škodlivosti pro hospodářskou soutěž tak, aby byly považovány za omezení hospodářské soutěže z *hlediska cíle* ve smyslu § 3 odst. 1 zákona i čl. 101 odst. 1 SFEU, je třeba zkoumat obsah jejich ustanovení, jejich cíle, jakož i hospodářský a právní kontext, do kterého spadají.⁴⁰
53. Dohody, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný, nejsou považovány za zakázané.⁴¹ Kritéria zanedbatelného dopadu dohod na hospodářskou soutěž stanoví Oznámení Úřadu o dohodách, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný, resp. na unijní úrovni Sdělení o dohodách menšího významu, které výrazně neomezují hospodářskou soutěž podle čl. 101 odst. 1 SFEU. Na dohody, jejichž cílem je narušení hospodářské soutěže, však nelze dle výše zmíněné judikaturní praxe aplikovat doktrínu *de minimis*, tedy dopad takových dohod na hospodářskou soutěž nelze považovat za zanedbatelný. Pokud je totiž najisto postaveno, že soutěžitel uzavírá dohody s cílem narušit hospodářskou soutěž, je aplikace pravidla *de minimis* vyloučena, tedy bez nutnosti zabývat se dalšími kritérii testu pro jeho použití.⁴²

V.2.2 Vertikální dohody o určení cen pro další prodej

54. Vertikální dohody o určení pevných či minimálních cen pro další prodej typově představují jak na národní, tak na unijní úrovni závažnou formu cílových zakázaných dohod. Takovéto dohody o cenách mají totiž zásadně ze své podstaty negativní dopad na hospodářskou soutěž na trhu a jejich negativní dopad se presumuje, neboť tyto dohody směřují ke stanovení ceny zboží pro jeho další prodej v rámci dodavatelsko-odběratelského vztahu a eliminují tím možnost soutěžit na navazujícím stupni distribuce u odběratelů daného zboží, kteří by jinak zboží při jeho dalším prodeji mohli prodávat za vzájemně odlišné ceny a tím si cenově konkurovat.⁴³ Kvůli takovýmto dohodám je ve výsledku znemožněna cenová soutěž v rámci značky na úrovni odběratelů a je tím zásadně omezena i soutěž vůči značkám ostatním, případně usnadněna koluze.
55. Za zakázaná jsou považována rovněž taková – zdánlivě doporučující – cenová ujednání, která jsou vybavena pokyny či spojena se sankcemi zavazujícími či motivujícími smluvní partnery dodržovat doporučené ceny pro další prodej. Doporučené ceny také nesmějí být doprovázeny ústními nebo písemnými pokyny anebo instrukcemi, popřípadě jinými závaznými opatřeními prosazujícími skrytý zájem prodejce anebo výrobce na dodržování doporučených cen jejich odběrateli při dalším prodeji, či dokonce provázeny přímo negativními důsledky při jejich nedodržování. Rovněž

³⁹ Srov. rozsudek ze dne 13. 12. 2012, *Expedia Inc. v. Autorité de la concurrence*, C-226/11, EU:C:2012:795 (dále též „**rozsudek Expedia**“), odst. 37.

⁴⁰ Viz např. rozsudek ze dne 11. 9. 2014, *Groupement des cartes bancaires (CB) v. Evropská komise* (dále též „**Komise**“), C-67/13 P, EU:C:2014:2204, odst. 53; zde podaný výklad se vztahuje k čl. 101 odst. 1 SFEU, který koreluje s dikcí § 3 odst. 1 zákona.

⁴¹ Srov. § 3 odst. 1 zákona *in fine*.

⁴² Srov. rozsudek NSS č. j. 3 As 110/2016-90 ze dne 21. 6. 2017 ve věci *CANDY* (dále též „**rozsudek NSS CANDY**“), str. 9, a rozsudek KS č. j. 62 Af 17/2021-77 ze dne 18. 8. 2022 ve věci *ABISTORE SPORT* (dále též „**rozsudek KS ABISTORE**“), odst. 17.

⁴³ Srov. např. rozhodnutí Úřadu č. j. ÚOHS-22573/2020/820/YPa ze dne 23. 7. 2020 ve věci *RITCHY EU*, odst. 69, potvrzené rozhodnutím předsedy Úřadu č. j. ÚOHS-02219/2021/164/MCe ze dne 27. 1. 2021, resp. rozsudek KS č. j. 62 Af 24/2011-159 ze dne 26. 4. 2012 ve věci *HUSKY*, str. 18, potvrzený rozsudkem NSS č. j. 8 Afs 40/2012-68 ze dne 31. 10. 2013, resp. na zde uvedené závěry dále odkazováno v rozsudku KS č. j. 31 Af 13/2014-97 ze dne 31. 3. 2016 ve věci *CANDY*, potvrzeném rozsudkem NSS CANDY, či rozsudek KS ABISTORE, odst. 24 a 26.

poskytování slev nebo jiných výhod odběratelům v případě, že budou dodržovat stanovené doporučené prodejní ceny zboží, je třeba považovat za nepřímé určování cen, které je zakázáno.

56. Vertikální dohody o určení cen, jež mají charakter minimálních nebo fixních prodejních cen, cílí na eliminaci nebo snížení cenové konkurence představují zásadně cílové porušení soutěžních předpisů a spadají pod zákaz dohod stanovený v § 3 odst. 1 zákona, resp. jsou dle čl. 101 odst. 1 SFEU pokládány za neslučitelné s vnitřním trhem, a tedy zakázané, pokud současně ovlivňují obchod mezi členskými státy EU. Dohody takového charakteru, jejichž samotným cílem je narušení hospodářské soutěže, nelze pokládat za dohody bagatelní a aplikovat na ně doktrínu *de minimis*. Takové dohody zpravidla taktéž nesplní kumulativní podmínky stanovené v § 3 odst. 4 zákona, resp. čl. 101 odst. 3 SFEU, umožňující vynětí ze zákazu dohod, ani podmínky stanovené v § 4 odst. 1 zákona, zakotvujícího na národní úrovni přímou aplikovatelnost blokových výjimek vydaných na unijní úrovni i pro vztahy bez unijního prvku.

V.2.3 Podmínky pro aplikaci SFEU

57. Úřad aplikuje hmotné právo podle čl. 101 SFEU⁴⁴ v případě, že jednání soutěžitele má podstatný vliv na obchod mezi členskými státy EU, tj. je u něho splněna podmínka existence unijního prvku. Pro aplikaci SFEU tedy musí být naplněna kritéria, kterými jsou prokázání existence obchodu mezi členskými státy a schopnosti tento obchod protisoutěžním jednáním ovlivnit, a to znatelně. Platí přitom, že pokud je zakázaná vertikální dohoda ze své samotné podstaty způsobilá ovlivnit obchod mezi členskými státy, existuje pozitivní domněnka, že dopady těchto dohod na obchod jsou znatelné, pokud celkový roční obrát dodavatele týkající se výrobků pokrytých dohodou překračuje 40 milionů EUR nebo pokud souhrnný tržní podíl stran na jakémkoli relevantním trhu, který je ovlivněn dohodou, přesahuje 5 %.⁴⁵ K závěru o znatelném dopadu na obchod mezi členskými státy tak postačuje alternativní naplnění jedné z těchto uvedených podmínek.⁴⁶

V.3 Účastník řízení jako soutěžitel

58. Adresátem norem soutěžního práva je soutěžitel. Legální definice soutěžitele daná § 2 odst. 1 zákona je interpretována velmi široce a zahrnuje v podstatě jakékoli subjekty (včetně tzv. non subjektů), které se (alespoň nepřímo) účastní hospodářské soutěže.⁴⁷ V kontextu unijního práva je pojem *soutěžitel* stavěn na roveň pojmu *podnik*, a proto lze při výkladu tohoto pojmu vycházet i z unijní judikatury, dle které je soutěžitelem jakýkoliv subjekt vykonávající hospodářskou činnost nezávisle na právním postavení tohoto subjektu a způsobu jeho financování.⁴⁸ Hospodářskou činností je pak jakákoliv činnost spočívající v nabízení zboží nebo poskytování služeb na daném trhu.
59. Společnost Brother vykonávala v šetřeném období hospodářskou činnost, neboť distribuovala a prodávala šicí techniku pro domácnosti a příslušenství; představuje tedy soutěžitele ve smyslu zákona a SFEU.

⁴⁴ Srov. čl. 3 odst. 1 nařízení 1/2003.

⁴⁵ Srov. bod 53 Pokynů k pojmu ovlivnění obchodu podle článků 81 a 82 Smlouvy (dále též „**Pokyny o dopadu na obchod**“).

⁴⁶ Srov. rozsudek NSS č. j. 5 Afs 3/2012-131 ze dne 20. 12. 2013 ve věci *Sokolovská uhelná, právní nástupce*, odst. 58.

⁴⁷ Blíže viz rozsudek KS č. j. 29 Ca 110/2003-45 ze dne 31. 3. 2005 ve věci *Česká lékařská komora*, list č. 7.

⁴⁸ Viz např. rozsudek ze dne 23. 4. 1991, *Klaus Höfner a Fritz Elser v. Macrotron GmbH*, C-41/90, EU:C:1991:161, odst. 21.

V.4 Právní posouzení jednání soutěžitele Brother

60. Úřad má za prokázané, že soutěžitel Brother na základě své iniciativy uzavíral s odběrateli působícími v ČR i SR dohody o určení cen pro další prodej. Stanovoval MOC dotčeného zboží pro prodej konečným spotřebitelům v e-mailových zprávách, které rozesílal svým odběratelům a v nichž je informoval o minimálních MOC dotčeného zboží pro prodej konečným spotřebitelům, o ukončení jím stanovených akčních cen dotčeného zboží pro prodej konečným spotřebitelům spojených s navrácením cen na předchozí úroveň a o zahájení a ukončení akcí spočívajících v dárkách ke konkrétnímu dotčenému zboží. Stanovené pevné, resp. minimální MOC⁴⁹ byly obvykle obsaženy v příložených cenících, byť v nich byly MOC v některých případech označeny jako doporučené. Součástí rozesílaných e-mailů byly v některých případech i bannery určené k umístění na e-shopy odběratelů, v nichž byla uvedena prodejní (akční) cena. Soutěžitel Brother ceny svých odběratelů, za které nabízeli dotčené zboží, sledoval a kontroloval. Některé odběratele informoval o tom, že v případě nedodržování cen je připraven vůči takovým odběratelům přijmout opatření (která však blíže nespecifikoval), resp. že již přistoupil k pozastavení dodávek zboží.
61. Součástí strategie soutěžitele Brother zajistit prodej dotčeného zboží odběrateli za jím stanovené minimální MOC jsou i jeho instrukce týkající se nabízení dárků k dotčenému zboží. Nabízení těchto dárků lze považovat za jinou než cenovou výhodu konečným spotřebitelům, avšak soutěžitel Brother omezoval odběratele v poskytování jiných než jím určených dárků, a to v situaci, kdy usiloval o to, aby cenová zvýhodnění v podobě nižších než jím stanovených minimálních MOC nebyla spotřebitelům nabízena.
62. Úřad má za prokázané, že odběratelé na dohody o určení cen navržené soutěžitelem Brother přistupovali.
63. Obchod s dotčeným zbožím mezi členskými státy EU existoval, neboť soutěžitel Brother dodával dotčené zboží nejen na území ČR, ale i na území SR. Dohody, které pokrývají více členských států, případně jsou ve více členských státech uplatňovány, jsou téměř ve všech případech ze své samotné podstaty způsobilé mít dopad na obchod mezi členskými státy. Tak je tomu i v případě vertikálních dohod o přímém určení cen pro další prodej, které pokrývají území dvou či více členských států.⁵⁰ Pro konstatování schopnosti dohody ovlivnit obchod mezi členskými státy je přitom dostačující, že na základě souboru objektivních právních nebo skutkových okolností je možné předvídat s dostatečným stupněm pravděpodobnosti, že dohoda může mít na průběh obchodu vliv přímý nebo nepřímý, existující nebo potenciální.⁵¹ S ohledem na to, že je splněna podmínka tržního podílu přesahujícího 5 %⁵², je splněno i další kritérium týkající se znatelného ovlivnění obchodu mezi členskými státy EU. Úřad tedy na jednání společnosti Brother aplikuje hmotné právo dle čl. 101 SFEU.

⁴⁹ Dále v textu bude Úřad užívat již jen termín *minimální ceny*.

⁵⁰ Tyto dohody mj. mohou uměle měnit cenové hladiny, které by pravděpodobně existovaly při absenci dohod, čímž ovlivňují průběh obchodu.

⁵¹ Srov. bod 23 Pokynů o dopadu na obchod.

⁵² V souladu s bodem 53 Pokynů o dopadu na obchod je zohledněn celkový tržní podíl příslušných stran dohody, tj. vedle tržního podílu dodavatele, tedy soutěžitele Brother, také celkový tržní podíl jeho odběratelů, mezi které patřily mj. společnosti STRIMA CZECH (její tržní podíly viz odst. 39 rozhodnutí č. j. ÚOHS-20109/2022/870 ze dne 15. 6. 2022 ve věci STRIMA CZECH) a OK business (její tržní podíly viz odst. 42 rozhodnutí č. j. ÚOHS-24392/2022/871 ze dne 21. 7. 2022 ve věci OK business).

64. Shora popsané jednání soutěžitele Brother a jeho odběratelů Úřad kvalifikuje jako zakázané dohody dle § 3 odst. 1 zákona a čl. 101 odst. 1 SFEU, které jsou ve smyslu § 5 odst. 2 zákona vertikálními dohodami a jejichž cílem je přímé určení minimálních cen dotčeného zboží pro další prodej konečným spotřebitelům.

V.4.1 Formální stránka zakázaných dohod

65. Vertikální dohody narušující hospodářskou soutěž lze po formální stránce uzavřít různým způsobem – např. písemně, ústně nebo neformálním návrhem ze strany jednoho soutěžitele a jeho akceptací ze strany druhého soutěžitele. Vždy je však nezbytnou podmínkou zakázané dohody „shoda vůle“ obou stran, kdy strany musí výslovně anebo konkludentně participovat na uzavření a plnění dohody.⁵³ Jinými slovy, pro naplnění znaků zakázané dohody je třeba explicitního či tacitního srozumění obou smluvních stran o jejich zamýšleném postupu v rámci hospodářské soutěže.
66. V případě vertikálních dohod o cenách uzavíraných soutěžitelem Brother s jeho odběrateli spatřuje Úřad konsensus stran ohledně předmětného jednání v tom, že soutěžitel Brother vyzýval své odběratele prostřednictvím e-mailové komunikace k prodeji dotčeného zboží za jím stanovené minimální MOC, čímž tedy předkládal návrhy cenových dohod, na které odběratelé přistupovali, tj. akceptovali tyto návrhy a realizovali prodej dotčeného zboží konečným spotřebitelům ve výši minimálních MOC stanovených soutěžitelem Brother.
67. Úřad s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že posuzované vertikální dohody o cenách uzavírané a plněné soutěžitelem Brother a jeho odběrateli naplňují podle § 3 odst. 1 zákona a čl. 101 odst. 1 SFEU formální stránku zakázaných dohod o určení cen pro další prodej, přičemž se jedná o dohody *stricto sensu*.

V.4.2 Materiální stránka zakázaných dohod

68. K tomu, aby určitá dohoda (*largo sensu*) byla považována za zakázanou, musí být kromě formálních znaků naplněny i materiální podmínky protisoutěžního charakteru dohody, tzn. narušení hospodářské soutěže či alespoň možnost jejího narušení ve smyslu zákona či SFEU.
69. Úřad se zabýval otázkou, zda narušení hospodářské soutěže na relevantních trzích bylo cílem nyní šěřených dohod. Přihlédl přitom k tomu, že vertikální cenové dohody jsou Úřadem i Komisí⁵⁴ dlouhodobě posuzovány jako dohody, které typicky ze své samotné podstaty cílí na narušení hospodářské soutěže; uvedené je současně aprobováno již zmíněnou tuzemskou soudní praxí.⁵⁵
70. Vertikální dohody uzavírané a plněné soutěžitelem Brother a jeho odběrateli, jejichž předmětem je stanovení minimálních cen dotčeného zboží pro další prodej, Úřad kvalifikuje jako dohody vyvolávající omezení hospodářské soutěže, které mají zásadně protisoutěžní cíl již ze své podstaty. Pro jejich cílový charakter je současně nelze považovat za dohody bagatelní, tj. za dohody se zanedbatelným dopadem na soutěž, a to i když by jinak byla splněna kritéria tržního podílu stanovená na tuzemské i unijní úrovni doktrínou *de minimis*.⁵⁶

⁵³ Srov. rozsudky ze dne 6. 1. 2004, *BAI a Komise v. Bayer AG*, C-2/01 P a C-3/01 P, EU:C:2004:2, odst. 118, nebo ze dne 13. 7. 2006, *Komise v. Volkswagen*, C-74/04 P, EU:C:2006:460, odst. 37.

⁵⁴ Viz např. věc AT.40465, *ASUS*, OJ C 338, 21. 9. 2018, str. 13–15, odst. 18.

⁵⁵ Viz např. rozsudek KS ABISTORE, odst. 24 a 26.

⁵⁶ Srov. rozsudek Expedia, odst. 38.

71. Úřad tak má za prokázané, že dohody spočívající v určování cen pro další prodej uzavírané a plněné soutěžitelem Brother a jeho odběrateli naplňují podle § 3 odst. 1 zákona a čl. 101 odst. 1 SFEU nejen formální, ale také materiální stránku zakázaných dohod.

V.4.3 Plnění zakázaných dohod a narušení hospodářské soutěže

72. Nad rámec uvedeného se Úřad zabýval tím, zda uzavírání a plnění dohod o určení minimálních cen pro další prodej, které jednoznačně spadají do kategorie dohod, jež jsou v souvislosti s jejich protisoutěžním cílem již ze své podstaty přinejmenším potenciálně způsobilé narušit hospodářskou soutěž, vedlo ve zkoumaném případě k jejímu skutečnému narušení.
73. Úřad má za prokázané, že soutěžitel Brother omezoval své odběratele při stanovení cen jím dodávaného dotčeného zboží při jeho dalším prodeji konečným spotřebitelům a že ceny tohoto zboží neodpovídaly cenám, jaké by samostatně a nezávisle mohli zvolit odběratelé, tj. cenová strategie soutěžitele Brother zaměřená na dodržování jím stanovených minimálních MOC odběrateli potlačovala a znemožňovala jejich vlastní cenotvorbu a možnost soutěžit s ostatními odběrateli. Ačkoli někteří odběratelé se v rámci konkurenčního boje snažili *soutěžit* a vytvářet konkurenční tlak na ostatní odběratele soutěžitele Brother, tyto snahy byly v důsledku uzavíraných dohod potlačovány, neboť soutěžitel Brother dodržování MOC kontroloval a žádal odběratele o úpravu jejich MOC, či dokonce některé odběratele informoval o tom, že v případě nedodržování cen dotčeného zboží je připraven vůči takovým odběratelům přijmout opatření, resp. že již přistoupil k pozastavení dodávek zboží, čímž je nutil dodržovat jím stanovené minimální MOC. Uzavřením dohod o cenách mezi soutěžitelem Brother a jeho odběrateli tedy došlo ke sjednocování cenové hladiny dotčeného zboží při prodeji konečným spotřebitelům; v jejich neprospěch se v důsledku narušení hospodářské soutěže držela vyšší cenová hladina dotčeného zboží.
74. Na základě shora uvedeného Úřad konstatuje, že posuzované dohody o cenách měly reálnou schopnost ovlivnit hospodářskou soutěž na obou vymezených relevantních trzích, neboť na nich cílily na omezení intenzity hospodářské soutěže. S ohledem na to, že dohody o cenách byly plněny, mělo předmětné protisoutěžní jednání soutěžitele Brother negativní dopad na hospodářskou soutěž, a to jak na území ČR, tak i na území SR. Jelikož uzavírané a plněné cenové dohody negativně ovlivnily hospodářskou soutěž na území dvou členských států EU a současně žádné další překážky s ohledem na charakter dotčeného zboží nebránily přeshraničnímu obchodu, je nepochybné, že jednání soutěžitele Brother bylo způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy EU.

V.5 Další podmínky pro posouzení dohod, resp. jednání soutěžitele Brother

75. Soutěžitel Brother je subjektem, který navrhoval uzavření cenových dohod jiným soutěžitelům. Tyto dohody narušily hospodářskou soutěž následkem kumulativního účinku vertikálních dohod uzavřených pro distribuci stejného zboží. Z tohoto důvodu Úřad ve správním řízení omezil okruh jeho účastníků pouze na společnost Brother, jednající jako soutěžitel, který na základě své iniciativy uzavíral s odběrateli tyto protisoutěžní dohody.

V.5.1 Absence podmínek pro vynětí ze zákazu dohod

76. Po zhodnocení, že posuzované dohody o určení cen pro další prodej spadají pod zákaz dohod dle § 3 odst. 1 zákona, resp. čl. 101 odst. 1 SFEU, se Úřad dále zabýval tím, zda tyto dohody nelze z jejich zákazu vyjmout.

77. Důkazní břemeno v této záležitosti leží na účastníkovi řízení, který je ve věci zakázaných dohod povinen ve smyslu § 21d odst. 1 zákona navrhnout důkazy k prokázání, že podmínky pro použití výjimky podle § 3 odst. 4 nebo § 4 zákona jsou splněny, pokud tvrdí, že se na něj výjimka vztahuje.
78. K tomu je potřeba uvést, že dle § 3 odst. 4 zákona (obdobně dle čl. 101 odst. 3 SFEU) se zákaz dohod podle § 3 odst. 1 zákona (obdobně čl. 101 odst. 1 SFEU) nevztahuje na dohody, které a) přispějí ke zlepšení výroby nebo distribuce zboží nebo k podpoře technického či hospodářského rozvoje a vyhrazují spotřebitelům přiměřený podíl na výhodách z toho plynoucích, b) neuloží soutěžitelům omezení, která nejsou nezbytná k dosažení cílů podle písmene a), c) neumožní soutěžitelům vyloučit hospodářskou soutěž na podstatné části trhu zboží, jehož dodávka nebo nákup je předmětem dohod. Aplikace uvedeného ustanovení zákona (či obdobně SFEU) vyžaduje kumulativní splnění vyjmenovaných podmínek, přičemž nesplnění byť jediné vede k nutnosti zamítnout žádost o výjimku.
79. Společnost Brother však netvrdila ani nedoložila žádné skutečnosti, jimiž by prokazovala zlepšení výroby nebo distribuce zboží nebo podporu technického či hospodářského rozvoje při současném vyhrazení přiměřeného podílu výhod spotřebitelům. Úřad tedy neshledal, že by byly naplněny podmínky pro uplatnění vynětí ze zákazu dohod dle § 3 odst. 4 zákona, resp. dle čl. 101 odst. 3 SFEU.
80. Na zakázané dohody uzavírané a plněné soutěžitelem Brother a jeho odběrateli Úřad vylučuje také použití § 4 odst. 1 zákona zakotvujícího na národní úrovni přímou aplikovatelnost blokových výjimek vydaných na unijní úrovni i pro vztahy bez unijního prvku. Blokovaná výjimka se totiž nevztahuje na vertikální dohody, které omezují odběratele v určení cen pro další prodej (cen charakteru minimálních či fixních); taková omezení, bez ohledu na výši podílu dodavatele na relevantním trhu, nemohou požívat výhody blokované výjimky.⁵⁷

V.5.2 Doba trvání přestupku a jeho charakter

81. Soutěžitel Brother jednotlivé dohody o určení cen uzavíral a plnil postupně. Každá taková dohoda by byla schopná samostatně naplnit skutkovou podstatu zakázané trvající dohody ve smyslu § 3 odst. 1 zákona a čl. 101 odst. 1 SFEU, neboť od okamžiku jejího uzavření bylo s každým odběratelem nastaveno srozumění, že tento odběratel bude dodržovat soutěžitelem Brother stanovené minimální MOC.
82. Úřad kvalifikuje takovéto postupné uzavírání a plnění jednotlivých zakázaných dohod s jednotlivými odběrateli soutěžitele Brother jako jednotlivé dílčí útoky jednoho pokračujícího přestupku. Tyto jednotlivé dílčí útoky, tj. uzavírání a plnění cenových dohod, totiž naplňují stejnou skutkovou podstatu přestupku, tj. zakázané dohody dle § 3 odst. 1 zákona (resp. dle čl. 101 odst. 1 SFEU). Jsou vedeny jednotným záměrem, kterým je zajistit prodej dotčeného zboží odběrateli soutěžitele Brother za stanovené minimální MOC. Jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, spočívajícím v předkládání cenových návrhů, a blízkou souvislostí časovou a v předmětu útoku, neboť byly prováděny kontinuálně od 5. 9. 2016 do 25. 9. 2018 (k tomu

⁵⁷ Srov. čl. 4 písm. a) Nařízení Komise (EU) č. 330/2010 ze dne 20. dubna 2010, o použití čl. 101 odst. 3 SFEU na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě (OJ L 102, 23. 4. 2010). Toto nařízení bylo s účinností od 1. 6. 2022 nahrazeno nařízením Komise (EU) č. 2022/720 ze dne 10. května 2022 o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě (OJ L 134, 11. 5. 2022), jehož čl. 4 písm. a) je shodný jako v předchozím nařízení č. 330/2010; ve vztahu k posuzovaným dohodám nepředstavuje toto nové nařízení příznivější právní úpravu pro posouzení jednání soutěžitele Brother.

podrobněji viz následující odstavce) a jejich předmětem bylo omezit odběratele v prodeji dotčeného zboží za jiné/níže než soutěžitelem Brother stanovené minimální MOC.

83. Uvedené dohody byly uzavírány od 5. 9. 2016, kdy došlo k prvnímu přistoupení odběratele na výzvu soutěžitele Brother k provedení kontroly na e-shopech a upravení akcí a akčních cen u šicích strojů.⁵⁸
84. Co se týče ukončení posuzovaného jednání, Úřad má za prokázané, že trvalo do 25. 9. 2018, kdy v e-mailové zprávě soutěžitel Brother zaslal odběratelům akce platné od 1. 10. 2018 a současně je k tomuto dni požádal o zrušení akcí platných pro září.⁵⁹ Z této zprávy lze dovodit, že ještě k 25. 9. 2018 soutěžitel Brother naplňoval svou dříve přijatou cenovou politiku spočívající v určování cen pro další prodej a jeho odběratelé ji dodržovali.

V.6 Posouzení zproštění odpovědnosti účastníka řízení za přestupek

85. Odpovědnost za porušení soutěžního práva a spáchání přestupku soutěžitelem Brother Úřad přičítá účastníku řízení, společnosti Brother, jako právnické osobě s právní osobností a adresátu práv a povinností, jednajícímu jako soutěžitel.
86. Podle § 21 odst. 1 přestupkového zákona právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila. Jedná se o obecný liberační důvod. Právnická osoba se tedy zproští odpovědnosti v případě, jestliže prokáže realizaci všech možných opatření, kterými sama zabezpečila splnění dotčené povinnosti. Vynaložení veškerého úsilí je nutno posuzovat objektivně, a nikoli subjektivně, liberační důvod proto nebude dopadat na případy subjektivních hospodářských potíží, na případy, kdy překážky nesplnění povinnosti byla odpovědná osoba povinna překonat nebo odstranit, např. nedostatek úředního povolení apod.⁶⁰
87. Úřad v průběhu správního řízení nezjistil, že by v době vytýkaného protisoutěžního jednání existovala na trhu objektivní skutečnost, která by si vynutila, aby společnost Brother jednala protiprávně, která ji nutila porušovat její právní povinnost a v důsledku které společnost Brother nemohla porušování povinnosti zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které bylo možné požadovat.
88. Úřad tak neshledal žádnou objektivní skutečnost, pro kterou by společnost Brother byla nucena jednat protiprávně, resp. v jejímž důsledku by neměla jinou možnost než jednat protiprávně. Lze proto uzavřít, že společnost Brother nemůže být zproštěna odpovědnosti za přestupek podle § 21 odst. 1 přestupkového zákona, neboť na trhu nebyly dány žádné objektivní skutečnosti či překážky, jež by jí bránily chovat se v souladu se soutěžním právem.

V.7 Závěry právního hodnocení

89. Úřad považuje za prokázané, že soutěžitel Brother stanovoval pro prodej konečným spotřebitelům minimální MOC jím dodávaného dotčeného zboží, kontroloval jejich dodržování odběrateli a vyzýval odběratele prostřednictvím e-mailů k navýšení cen na jím stanovenou úroveň, přičemž odběratelé na tyto výzvy přistupovali, a informoval některé odběratele o tom, že v případě nedodržování cen je připraven přijmout opatření, resp. že již přistoupil k pozastavení dodávek

⁵⁸ Viz příloha B8.pdf dokumentu s pořadovým č. 16 spisu.

⁵⁹ Viz příloha B11.pdf dokumentu s pořadovým č. 16 spisu.

⁶⁰ Viz důvodovou zprávu k přestupkovému zákonu.

zboží, čímž je nutil dodržovat jím stanovené minimální MOC. Takto popsané jednání soutěžitele Brother a jeho odběratelů představuje uzavírání a plnění vertikálních dohod o určení cen, které jsou dle § 3 odst. 1 zákona a čl. 101 odst. 1 SFEU zakázané.

90. Tyto dohody Úřad posoudil jako zakázané dohody, jejichž cílem je narušení hospodářské soutěže. S ohledem na jejich cílový charakter nelze jejich dopad na hospodářskou soutěž pokládat za zanedbatelný. Posuzované zakázané dohody nebylo možno vyjmout z působnosti § 3 odst. 1 zákona nebo čl. 101 odst. 1 SFEU na základě blokové výjimky ani na základě aplikace § 3 odst. 4 zákona, resp. čl. 101 odst. 3 SFEU. Tyto zakázané dohody byly prokazatelně plněny a narušily hospodářskou soutěž na RT ČR a RT SR a byly způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy EU. Jejich uzavírání a plnění s jednotlivými odběrateli mělo charakter pokračujícího přestupku. Soutěžitel Brother se jejich uzavíráním dopustil porušení jak zákona, tak SFEU od 5. 9. 2016 do 25. 9. 2018.
91. Úřad shrnuje, že účastník řízení, společnost Brother, se v období od 5. 9. 2016 do 25. 9. 2018 dopustil pokračujícího přestupku dle § 22a odst. 1 písm. b) zákona tím, že jako soutěžitel Brother uzavíral a plnil se svými odběrateli zakázané dohody v rozporu s § 3 odst. 1 zákona, a současně ve stejném období tímto jednáním porušil zákaz stanovený v čl. 101 odst. 1 SFEU.

VI. Odůvodnění výše pokuty

92. Podle § 22a odst. 1 písm. b) zákona se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako soutěžitel dopustí přestupku tím, že uzavře dohodu v rozporu s § 3 odst. 1 zákona. Dle § 22a odst. 2 zákona se za přestupek podle odst. 1 písm. b) téhož ustanovení zákona uloží pokuta do 10 000 000 Kč nebo 10 % z čistého obratu dosaženého soutěžitelem za poslední ukončené účetní období. Dle § 21h odst. 5 zákona při ukládání pokut a opatření k nápravě v šetřeních nebo řízeních s unijním prvkem postupuje Úřad podle § 20 odst. 4 a podle hlavy VII zákona.
93. Hranice stanovená pevnou částkou se uplatní zejména u soutěžitelů, kteří nejsou založeni za účelem podnikatelské činnosti a žádného obratu tudíž nedosahují. Úřad pak dlouhodobě a konstantně v rozhodovací praxi ukládá soutěžitelům, kteří jsou podnikateli, pokuty dle obrátového kritéria. Uvedený způsob stanovení horní hranice sazby pokuty odráží potřebu reflektovat ekonomickou sílu soutěžitele, která je velmi podstatným hlediskem proporcionality, a zajistit tak spravedlnost pokuty.⁶¹ Úřad tedy v daném případě za horní hranici bude považovat částku 10 % z čistého obratu dosaženého soutěžitelem za poslední ukončené účetní období.
94. Stanovení výše pokuty v mezích zákona je věcí správního uvážení Úřadu, které se v konkrétním případě odvíjí od posouzení skutkových okolností daného případu. Uložená pokuta by měla plnit jak funkci represivní, tak preventivní.⁶² Je požadováno, aby Úřadem uložená pokuta nepřekračovala zákonnou maximální hranici a dále aby Úřad posoudil též celkovou aktuální finanční a majetkovou situaci soutěžitele, zda uložená pokuta nebude pro něj likvidační.⁶³
95. Úřad konstatuje, že posuzované jednání soutěžitele Brother představuje porušení jak § 3 odst. 1 zákona, tak čl. 101 odst. 1 SFEU. Úřad proto dospěl k závěru, že v daném případě jsou splněny podmínky pro uložení pokuty dle § 21h odst. 5 a § 22a odst. 2 zákona.

⁶¹ Srov. rozsudek NSS č. j. 5 As 204/2019-64 ze dne 14. 9. 2020 ve věci *ARMEX Oil* (dále též „**rozsudek ARMEX Oil**“), odst. 19.

⁶² Srov. opět rozsudek *ARMEX Oil*, odst. 23.

⁶³ Srov. rozsudek NSS č. j. 5 Afs 7/2011-619 ze dne 29. 3. 2012 ve věci *DELTA PEKÁRNY*, str. 92.

96. Protože se soutěžitel Brother dopustil porušení zákona a SFEU, tedy jedním skutkem spáchal v jednočinném souběhu přestupek dle zákona a porušil SFEU, musí Úřad určit, které z těchto porušení je nejzávažnější a tím nejpřísněji trestné, tedy za které porušení bude pokuta primárně ukládána, a zohlednit spáchání dalšího porušení dle absorpční zásady.
97. V nyní posuzovaném případě platí, že porušení zákona i SFEU se soutěžitel Brother dopustil ve shodném časovém období a je pro ně stanovena totožná horní hranice sankce. Přestože se v posuzovaném případě znaky obou skutkových podstat jinak v zásadě kryjí, liší se účinkem protisoutěžního jednání na obchod mezi členskými státy EU. Úřad proto přihlédl zejména k tomu, že jednání soutěžitele Brother mělo skutečné negativní účinky na hospodářskou soutěž na vymezených relevantních trzích a bylo způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy EU. Vytvoření jednotného vnitřního trhu EU je přitom základním cílem unijního práva a za tím účelem byl do SFEU včleněn i čl. 101. Z tohoto důvodu Úřad vyhodnotil jako závažnější porušení čl. 101 odst. 1 SFEU (dále též „**primární porušení**“).⁶⁴

VI.1 Vyměření pokuty

98. Při vymezení konkrétní výše pokuty je Úřad povinen vyjít ze zákonných kritérií, která má tato pokuta v sobě odrážet. Podle § 22b odst. 1 zákona se při určení výměry pokuty právnické osobě přihlédnou k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán. Dále se přihlédnou k jednání právnické osoby v průběhu řízení před Úřadem a její snaze odstranit škodlivé následky přestupku. Úřad dle § 38 přestupkového zákona rovněž přihlédnou k délce doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele, a k počtu jednotlivých dílčích útoků, které tvoří pokračování v přestupku. Vyměření pokuty je výsledkem hodnocení řady faktických, ekonomických a právních skutečností, při respektování zákonných kritérií pro uložení pokuty, zásady přiměřenosti a zásady individualizace správního trestu.
99. Při stanovování pokuty postupuje Úřad v souladu s pravidly stanovenými v Metodice pokut⁶⁵, které spolu s obecnými principy správního trestání představují komplexní úpravu ukládání pokut i jejich vyměřování.
100. Samotné vyměřování pokuty se skládá z několika relativně samostatných kroků. Nejprve je nutné stanovit hodnotu tržeb, tedy obrát dosažený soutěžitelem z prodeje zboží, jehož se protisoutěžní jednání přímo či nepřímo týká, a to na územích přímo či nepřímo dotčených protisoutěžním jednáním. Úřad bude brát v úvahu souhrnnou hodnotu tržeb soutěžitele Brother dosaženou z prodeje dotčeného zboží na vymezených relevantních trzích realizovaného v roce 2017 (tedy v souladu se svou praxí poslední ucelený kalendářní rok, v němž se soutěžitel protiprávního jednání dopouštěl), která představuje částku [obchodní tajemství].⁶⁶
101. Při stanovení podílu hodnoty tržeb, který se určí s ohledem na závažnost primárního porušení a okolnosti jeho spáchání, je nutné zohlednit nejen typovou závažnost danou samotnou charakteristikou primárního porušení, ale i závažnost individuální, vyplývající ze způsobu a okolností jeho spáchání a jeho dopadů.

⁶⁴ I přesto, že porušení čl. 101 odst. 1 SFEU není v zákoně definováno jako přestupek, postupuje Úřad při vyčíslení předpokládané sankce za primární porušení stejně jako v případě přestupku definovaného zákonem, čemuž odpovídá § 21h odst. 5 zákona.

⁶⁵ Viz dokument Úřadu *Postup při stanovení výše pokut ukládaných za porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže*.

⁶⁶ Srov. dokumenty s pořadovými čísly 32 a 76 spisu.

102. Posuzované vertikální cenové dohody spadají pod tzv. tvrdá omezení, jež typově patří mezi závažné přestupky, u kterých je podíl hodnoty tržeb zpravidla stanoven v rozpětí 3 až 10 %.⁶⁷ Při určení konkrétní výše tohoto podílu Úřad prvotně vychází z tržní síly soutěžitele a jeho tržních podílů dosahovaných na vymezených relevantních trzích. Rovněž přihlíží k síle (oblíbenosti) značky, nezbytnosti zboží pro konečné spotřebitele, stejně jako k míře dopadu daného jednání na konečné spotřebitele. Bere v úvahu i to, zda jednání soutěžitele bylo úspěšně implementováno a mělo skutečný negativní dopad na hospodářskou soutěž, a také, zda a v jaké míře došlo k narušení *inter-brand* i *intra-brand* soutěže.
103. Soutěžitel Brother zaujímal v době spáchání přestupku na vymezených relevantních trzích spíše nízký tržní podíl (pohybující se v jednotkách procent), což svědčí spíše nepříliš podstatnému ovlivnění *inter-brand* soutěže. Úřad dále zohlednil, že jednání soutěžitele Brother se týkalo pouze dvou značek dotčeného zboží (přestože jich na trhu existuje větší množství) a že dotčené zboží nepředstavuje pro konečné spotřebitele svým typem a charakterem zcela nezbytný statek. Rovněž vzal v úvahu důležitý význam poskytování předprodejních a poprodejních služeb jakožto možného alternativního nástroje hospodářské soutěže na vymezených relevantních trzích.
104. Úřad zohlednil, že soutěžitel Brother uzavírání cenových dohod inicioval, dodržování prodeje za stanovené ceny kontroloval a informoval některé odběratele o tom, že v případě nedodržování cen je připraven přijmout opatření, resp. že již přistoupil k pozastavení dodávek zboží, čímž je nutil dodržovat jím stanovené minimální MOC, což mělo za následek negativní dopad na soutěž *intra-brand*. Vynucování cenových dohod soutěžitelem Brother totiž vedlo k tomu, že odběratelé sami upozorňovali na nedodržování stanovených MOC jinými odběrateli (jejich konkurenty) a žádali soutěžitele Brother o nápravu, tj. zajištění jednotných (vyšších) MOC. Současně soutěžitel Brother získával vynucováním dodržování stanovených MOC prospěch i při působení na maloobchodní úrovni trhu, neboť na ní sám jako provozoval e-shopů nabízel dotčené zboží za stanovenou MOC. Úřad tak zohlednil, že soutěžitel Brother zjištěným jednáním vědomě cílil na potlačení konkurence na horizontální úrovni mezi maloobchodními prodejci dotčeného zboží, a to jednoznačně v neprospěch konečných spotřebitelů. Úřad konečně přihlédl i k tomu, že bylo prokázáno skutečné narušení hospodářské soutěže na vymezených relevantních trzích a že značka Brother patří obecně mezi známější značky šicí techniky pro domácnosti.
105. Uvedené skutečnosti vedly Úřad k závěru, že ve vztahu k závažnosti přestupku jsou dány důvody pro stanovení podílu hodnoty tržeb ve výši [obchodní tajemství] %.
106. Míra narušení hospodářské soutěže je rovněž významně ovlivněna délkou protisoutěžního jednání. Do výše základní částky pokuty je proto tato doba přímo promítnuta použitím tzv. koeficientu času. Ten činí v nyní posuzovaném případě dle Metodiky pokut 2,09 a odpovídá protisoutěžnímu jednání o délce 25 měsíců (od 5. 9. 2016 do 25. 9. 2018).
107. Základní částku pokuty, vyměřenou jako součin podílu hodnoty tržeb a koeficientu času, stanovil Úřad ve výši 2 181 793 Kč.
108. Úřad neshledal žádné přitěžující okolnosti, které by měly vliv na výši pokuty. Za polehčující okolnosti Úřad považuje, že soutěžitel Brother (i) již dobrovolně zanechal vytykaného jednání před zahájením správního řízení, (ii) své odběratele informoval o tom, že MOC si mohou nastavit dle svého uvážení a že jím uváděné prodejní ceny jsou pouze doporučené, a (iii) zavedl compliance

⁶⁷ Viz odst. 3.15 a 3.19 bod (ii) Metodiky pokut.

program, který Úřad považuje ve vztahu k fungování hospodářské soutěže na vymezeném relevantním trhu, charakteru a typu zboží, obchodnímu modelu podnikání a velikosti soutěžitele Brother za dostatečně efektivní. Tyto skutečnosti odůvodňují snížení základní částky pokuty o 35 %.

109. Pokud se jedná o navýšení pokuty za souběh s přestupkem spočívajícím v porušení § 3 odst. 1 zákona, Úřad uvádí, že dle národní judikatury je oprávněn (nikoli povinen) mnohost přestupků zohlednit a pokutu navýšit,⁶⁸ přičemž tento postup se týká spíše mnohosti přestupků při relativně samostatných jednáních, u nichž je po skutkové stránce možné jednotlivé přestupky přehledně vymezit a oddělit. V případě jednočinného souběhu přestupku podle § 3 odst. 1 zákona a porušení čl. 101 odst. 1 SFEU však není popsána situace natolik jednoznačná.⁶⁹ Nyní posuzované uzavírání a plnění zakázaných vertikálních cenových dohod, kvalifikované Úřadem primárně jako porušení SFEU, vedlo k narušení tuzemského soutěžního prostředí, které je ale v daném případě neoddělitelnou součástí širšího geografického rámce (vnitřního trhu EU), v němž se protisoutěžní jednání odehrávalo.
110. Přestože v posuzovaném případě došlo k jednočinnému souběhu porušení národního a unijního práva, není dle názoru Úřadu vhodné zvyšovat pokutu s ohledem na tento souběh, neboť takový postup by ve své podstatě znamenal navyšování sankce za jedno a to samé jednání. Z těchto důvodů Úřad v tomto rozhodnutí sice konstatoval jak porušení § 3 odst. 1 zákona, tak čl. 101 odst. 1 SFEU (jak je uvedeno ve výroku I.), avšak pokutu uložil jen za porušení unijního práva a bez přitížení (navýšení pokuty) za porušení práva národního, což je ostatně postup ve prospěch společnosti Brother.⁷⁰

VI.2 Výše pokuty

111. Takto vyčíslená pokuta činí po zaokrouhlení na celé tisíce dolů 1 418 000 Kč. Výše pokuty představuje 0,93 % z čistého obratu soutěžitele Brother za účetní období od 1. 10. 2020 do 30. 9. 2021, nepřevyšuje tedy zákonem stanovenou hranici 10 %.⁷¹ Jelikož byly splněny všechny podmínky procedury narovnání, snížil Úřad výslednou částku pokuty o 20 %.
112. Po zohlednění všech shora uvedených skutečností činí konečná výše pokuty uložená soutěžiteli Brother za přestupek dle zákona a porušení SFEU popsané v tomto rozhodnutí a po zaokrouhlení na celé tisíce směrem dolů **1 134 000 Kč**.
113. Úřad nepovažuje konečnou výši pokuty s ohledem na její výši a na ekonomické údaje týkající se soutěžitele Brother za likvidační.

⁶⁸ Srov. např. rozsudek NSS sp. zn. 7 Afs 7/2008 ze dne 3. 12. 2008 ve věci *Tupperware*, str. 18.

⁶⁹ Navíc porušení čl. 101 odst. 1 SFEU nelze obecně považovat za „klasický“ přestupek ve smyslu přestupkového zákona, ale je porušením unijního práva.

⁷⁰ Obdobně srov. rozhodnutí Úřadu č. j. ÚOHS-S0633/2016/KD-27706/2018/852/DSv ze dne 21. 9. 2018 ve věci *Rail Cargo Austria AG a další*, odst. 110–113.

⁷¹ S ohledem na využití procedury narovnání a skutečnost, že společnost Brother k výzvě Úřadu nerozporovala překročení maximální výše pokuty ve vztahu k čistému obratu soutěžitele dosaženému v uvedeném účetním období, lze s vysokou pravděpodobností předpokládat, že čistý obrat soutěžitele Brother v posledním ukončeném účetním období, tj. od 1. 10. 2021 do 30. 9. 2022, nepoklesl natolik, aby pokuta, která představuje méně než 1 % z čistého obratu soutěžitele v předešlém účetním období, překročila maximální výši pokuty stanovenou zákonem.

VI.3 Úhrada pokuty

114. Uloženou pokutu je společnost Brother povinna uhradit ve lhůtě uvedené ve výroku III. tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu pro Jihomoravský kraj, **číslo účtu 3754-17721621/0710**, jako variabilní symbol se uvede **identifikační číslo společnosti Brother**.

VII. **Zákaz plnění dohod**

115. V souladu s § 7 odst. 1 ve spojení s § 21h odst. 1 zákona Úřad uložil zákaz plnění dohod popsaných ve výroku I. tohoto rozhodnutí do budoucna, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí.

VIII. **Náklady řízení**

116. Vzhledem k tomu, že Úřad v rámci správního řízení dospěl k závěru, že společnost Brother vytýkaným jednáním porušila § 3 odst. 1 zákona a čl. 101 odst. 1 SFEU, jsou splněny zákonné podmínky dané § 95 odst. 1 přestupkového zákona, ve znění zákona č. 261/2021 Sb., v návaznosti na § 79 odst. 5 správního řádu, k uložení náhrady nákladů správního řízení. S ohledem na rozsah prováděného dokazování má Úřad za to, že se jednalo o zvláště složitý případ, a proto dle § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů určil paušální částku nákladů řízení, jež je povinna společnost Brother uhradit, ve výši 3 500 Kč.

117. Náklady řízení je společnost Brother povinna uhradit ve lhůtě uvedené ve výroku IV. tohoto rozhodnutí na účet Úřadu vedený u České národní banky v Brně, číslo účtu 19-24825621/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol 2020000298.

IX. **Závěr**

118. Ze všech shora podaných důvodů Úřad konstatuje, že společnosti Brother bylo prokázáno spáchání přestupku dle zákona a porušení SFEU, spočívajících v uzavření zakázané dohody narušující hospodářskou soutěž, a tedy v rozporu s § 3 odst. 1 zákona a čl. 101 SFEU, a proto rozhodl v souladu s § 67 odst. 1 správního řádu, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení dle § 152 odst. 1 a odst. 5 správního řádu, ve spojení s § 83 odst. 1 a § 85 odst. 1 správního řádu podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad, o kterém rozhoduje předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Rozklad se podává u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

otisk úředního razítka

Mgr. Ing. Kamil Nejezchleb, Ph.D.
místopředseda

Obdrží

Vážený pan
Mgr. Martin Grepl, advokát
Sokolská 586/7
779 00 Olomouc

Vypraveno dne

viz otisk razítka na poštovní obálce nebo časový údaj na obálce datové zprávy